

Financiële verordening gemeente Menterwolde 2017

Paragraaf 1 Inleidende bepalingen

De raad van de gemeente Menterwolde;
Gelet op artikel 212 van de Gemeentewet;
B E S L U I T:

vast te stellen:

DE VERORDENING OP DE UITGANGSPUNTEN VOOR HET FINANCIËEL BELEID, ALSMEDE DE REGELS VOOR HET FINANCIËEL BEHEER EN VOOR DE INRICHTING VAN DE FINANCIËLE ORGANISATIE VAN DE GEMEENTE MENTERWOLDE. (FINANCIËLE VERORDENING GEMEENTE MENTERWOLDE 2017)
Financiële verordening gemeente Menterwolde 2017

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- Afdeling: iedere organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie met een eigen rechtstreekse verantwoordelijkheid aan het college.
- Administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Menterwolde en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.

Paragraaf 2 Begroting en verantwoording

Artikel 2 Programma-indeling

De raad stelt de programma-indeling van de begroting vast.

Artikel 3 Planning en controlecyclus

Voor aanvang van een begrotingsjaar biedt het college een overzicht aan met daarin in elk geval de data voor het aanbieden door het college en het vaststellen door de raad van de jaarstukken, de tussentijdse rapportages en de begroting met de meerjarenraming.

Artikel 4 Inrichting begroting en jaarstukken

- Bij de begroting en de jaarstukken wordt een overzicht gegeven van de programma's ingedeeld naar producten.
- In de begroting worden voor nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet opgenomen.
- In de jaarrekening wordt van de investeringen van meer dan €25.000 de uitputting van de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele raming van de totale uitgaven weergegeven.
- De jaarstukken gaan in op afwijkingen ten opzicht van de begroting na laatste wijziging voor zover groter dan € 20.000 of hoger dan 25% van het begrote bedrag.

Artikel 5 Autorisatie begroting en investeringskredieten en begrotingswijzigingen

- De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de totale lasten en de totale baten per programma, het overzicht algemene dekkingsmiddelen en de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma.
- Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de begroting geautoriseerd.
- Indien het college voorziet dat een geautoriseerd budget of investeringskrediet dreigt te worden overschreden, wordt dit door het college in de eerstvolgende raadsvergadering aan de raad gemeld. Het college voegt hierbij een voorstel voor wijziging van het budget of het investeringskrediet of een voorstel voor bijstelling van het beleid.
- Voor investeringen in de loop van het begrotingsjaar die niet in de begroting zijn opgenomen, legt het college vooraf aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel en een voorstel voor het autoriseren van een investeringskrediet aan de raad voor.

Artikel 6 Tussentijdse rapportage

- Het college informeert de raad door middel van ten minste een tussenrapportage over de realisatie van de begroting van de gemeente over de eerste vier en de eerste negen maanden van het begrotingsjaar.

2. De tussenrapportage bevat een uiteenzetting over de uitvoering en de bijstelling van het beleid en een overzicht met de bijgestelde raming van:
  - a. de baten en lasten per programma;
  - b. het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
  - c. de (beoogde) toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
  - d. de geraamde investeringen.
3. In de tussenrapportage worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten en investeringskredieten in de begroting toegelicht, indien deze de volgende normen overschrijden:

exploitatie	norm	Investerings/reservemutaties raming	norm
Lasten	10% van de geraamde lasten per begrotingsproduct met een minimum van € 50.000	< € 100.000	30% van de raming
Baten	10% van de geraamde baten per begrotingsproduct met een minimum van € 50.000	≥ € 100.000 maar < € 1.000.000 ≥ € 1.000.000	20% van de raming 10% van de raming

Artikel 7 Informatieplicht

1. Het college informeert in ieder geval vooraf de raad en neemt pas een besluit, nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen, voor zover het niet bij begroting vastgestelde afzonderlijke verplichtingen betreft inzake:
  - a. aankoop en verkoop van goederen en diensten groter dan € 25.000;
  - b. het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties groter dan € 50.000;
  - c. het aangaan van langlopende leningen groter dan € 2.500.000;
  - d. het toekennen van subsidies groter dan € 10.000.
2. Het college informeert vooraf de raad en neemt pas een besluit nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen indien het college nieuwe meerjarige verplichtingen aangaat, waarvan de jaarlijkse lasten groter zijn dan € 25.000.
3. Het college is gemachtigd, om in uitzonderingsgevallen, zonder voorafgaand raadsbesluit of zonder de raad daarover vooraf te hebben geïnformeerd, de belangen van de gemeente en de organisatie, naar de inzichten op dat moment, zo goed mogelijk te behartigen. Deze omstandigheden zijn aan de orde indien het gemeentebelang en/of het organisatiebelang in en bepaalde situatie (mogelijke) nadelige gevolgen zou oplopen indien geen beslissing kan worden genomen en ingrijpen geen uitstel duldt. Deze uitzonderingsgevallen worden terstond na het collegebesluit gemeld aan de raad.

Paragraaf 3 Financieel beleid

Artikel 8 Waardering

1. De waardering en afschrijving van de vaste activa geschieden conform de "Nota waardering en afschrijving vast activa".
2. Investerings met een maatschappelijk en economisch nut worden vanaf €10.000 geactiveerd en afgeschreven zoals vastgesteld in de "Nota waardering en afschrijving vast activa" – tenzij de raad anders beslist. Het is verplicht voor investeringen met een maatschappelijk en economisch nut de bijdragen van derden in vermindering te brengen (netto methode).
3. **Artikel 9 Reserves en voorzieningen**
4. Het college kan de raad eens in de vier jaar een nota reserves en voorzieningen aanbieden. De raad stelt de nota vast. De nota behandelt:
  - a. de vorming en besteding van reserves;
  - b. de vorming en besteding van voorzieningen.
5. Bij een voorstel tot instelling van een bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen wordt minimaal aangegeven:
  - c. het specifieke doel van de reserve;
  - d. de voeding van de reserve;
  - e. de maximale hoogte van de reserve;
  - f. de maximale looptijd van de reserve.

Artikel 10 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van goederen, werken en diensten wordt een systeem van kostentoe rekening gehanteerd. Bij de kostentoe rekening worden naast de directe kosten een deel van de overheadkosten betrokken.

2. Verder worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor het noodzakelijke vervangen van de betrokken activa, de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa en voor rioolrechten en afvalstoffenheffing de compensabele BTW.
3. De omslagrente voor de rentetoe rekening aan de activa wordt bepaald door het rentetotaal van de uitstaande leningen en de bij begroting vastgestelde rente over het eigen vermogen, op basis van het gewogen rentepercentage.

Artikel 11 Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en leges

Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor alle belastingen, rechten, heffingen en leges.

Artikel 12 Financieringsfunctie

1. Het college zorgt bij het uitoefenen van de financieringsfunctie voor:
2. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te voeren;
3. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
4. het beperken van de kosten van leningen en het bereiken van een voldoende rendement op uitzettingen;
5. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
6. Het college neemt bij het uitvoeren van de financieringsfunctie de richtlijnen van het Treasurystatuut in acht.
7. Overeenkomstig artikel 20 van het Besluit, Begroting & Verantwoording wordt er een geprognosticeerde balans opgenomen in de begroting en de berekening van het EMU saldo bij de uiteenzetting van de financiële positie.

Paragraaf 4 Financieel beheer en interne controle

Artikel 13 Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij dienstbaar is voor:

- a. het sturen en beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de afdelingen;
- b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen, schulden en contracten;
- c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
- d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid;
- e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;
- f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving

Artikel 14 Interne controle

Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.

Artikel 15 Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het college zorgt voor en legt vast de regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen.

Paragraaf 5 Financiële organisatie

Artikel 16 Financiële organisatie

Het college zorgt en legt vast:

- a. een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de afdelingen;
- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd;

- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
- d. de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
- e. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van de lasten en baten aan de producten van de productraming en de productrealisatie.

Artikel 17 Inkoop en aanbesteding

Het college zorgt voor en legt vast de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten.

Paragraaf 6 Slotbepalingen

Artikel 18 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van begrotingsjaar 2017. De stukken voor het begrotingsjaar 2017 en latere begrotingsjaren voldoen aan de bepalingen van deze verordening.
2. Deze verordening treedt in de plaats van de "Financiële verordening gemeente Menterwolde 2011" vastgesteld door de raad op 31 maart 2011.
3. De verordening "Financiële verordening gemeente Menterwolde 2011" blijft van toepassing op de stukken tot en met het begrotingsjaar 2016.

Artikel 19. Overgangsbepalingen

1. Investerings in maatschappelijk nut die zijn geactiveerd voor de inwerkingtreding van deze verordening worden afgeschreven volgens de destijds vastgestelde afschrijvingstermijnen en methodiek, voor zover de raad niet heeft aangegeven dat deze investeringen vervroegd moeten worden afgeschreven.
2. Investerings in maatschappelijk en economisch nut die voor de inwerkingtreding van deze financiële verordening worden afgeschreven volgens de destijds vastgestelde afschrijvingstermijnen en methodiek, voor zover de raad niet heeft aangegeven dat deze investeringen in maatschappelijk nut niet vervroegd moeten worden afgeschreven.

Artikel 20 Citeertitel

Deze verordening wordt in de gemeentelijke stukken aangehaald onder de naam "Financiële verordening gemeente Menterwolde 2017"

Muntendam, 15 december 2016

De raad voornoemd,

De voorzitter, De griffier,

(R.W. Munnikma) (F.A.P. Grit)

Toelichting wijzigingen

Benoeming/toelichting van de wijzigingen ten opzichte van de Financiële verordening 2011:

Artikel 4

Lid 1: Wijzigt toevoeging van "en de jaarstukken" tussen "begroting" en "wordt"; "en... t/m ...producten" wordt verwijderd. Inhoudelijke aanpassing.

Lid 2: Wijzigt: "Bij... t/m "weergegeven." wordt vervangen door "In de begroting worden voor nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet opgenomen". Inhoudelijke aanpassing.

Lid 3: Wijzigt: "van meer dan €25.000" wordt toegevoegd tussen "investeringen" en "de".

Toevoeging van vierde lid dat komt te luiden: "4. De jaarstukken gaan in op afwijkingen ten opzicht van de begroting na laatste wijziging voor zover groter dan € 20.000 of hoger dan 25% van het begrote bedrag." Inhoudelijke aanpassing.

Artikel 5

Lid 2: Toevoeging van "en vervangingsinvesteringen" tussen "investeringen" en "worden". Vervanging van financiële positie door "begroting". Inhoudelijke aanpassing.

Artikel 6

Lid 1: Wijzigt: "ten minste twee" wordt vervangen door "ten minste een".

Artikel 7

Lid 1c: Wijzigt: tussen "van" en "leningen" wordt "langlopende" ingevoegd. Inhoudelijke aanpassing.

Artikel 8

Toevoeging: tweede lid, wat komt te luiden: "2 Investerings met een maatschappelijk en economisch nut worden vanaf €10.000 geactiveerd en afgeschreven zoals vastgesteld in de "Nota waardering en afschrijving vast activa" – tenzij de raad anders beslist. Het is verplicht voor investeringen met een maatschappelijk en economisch nut de bijdragen van derden in vermindering te brengen (netto methode)." Aangepast i.v.m. wijziging BBV.

Artikel 9

Lid 1: Wijzigt: "biedt" wordt vervangen door "kan" en "aan" wordt vervangen door "aanbieden". Inhoudelijke aanpassing.

Artikel 10

Lid 1: Wijzigt: "alleen die indirecte kosten betrokken, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten" wordt vervangen door "een deel van de overheadkosten toegerekend"

Lid 2

Tekst vervalt: "Bij de indirecte kosten en toegevoegd: "Verder ....

Lid 3

Tekst vervalt "en de voorzieningen" en wordt toegevoegd: "op basis van het gewogen rentepercentage"

Artikel 12

Toevoeging: derde lid, dat luidt: "3. Overeenkomstig artikel 20 van het Besluit, Begroting & Verantwoording wordt er een geprognostiseerde balans opgenomen in de begroting en de berekening van het EMU saldo bij de uiteenzetting van de financiële positie." Aangepast i.v.m. wijziging BBV.

Artikel 18

Lid 1: Wijzigt: "1 Deze verordening treedt in werking met ingang van begrotingsjaar 2017. De stukken voor het begrotingsjaar 2017 en latere begrotingsjaren voldoen aan de bepalingen van deze verordening." Aangepast i.v.m. wijziging BBV.

Lid 2: Wijzigt: "2 Deze verordening treedt in de plaats van de "Financiële verordening gemeente Menterwolde 2011" vastgesteld door de raad op 31 maart 2011."

Toevoeging: derde lid, wat komt te luiden: "3 De verordening "Financiële verordening gemeente Menterwolde 2011" blijft van toepassing op de stukken tot en met het begrotingsjaar 2016." Aangepast i.v.m. wijziging BBV.

Artikel 19.(nieuw artikel i.v.m. nieuwe financiële verordening).

1 Investerings in maatschappelijk nut die zijn geactiveerd voor de inwerkingtreding van deze verordening worden afgeschreven volgens de destijds vastgestelde afschrijvingstermijnen en methodiek, voor zover de raad niet heeft aangegeven dat deze investeringen vervroegd moeten worden afgeschreven.

2 Investerings in maatschappelijk en economisch nut die voor de inwerkingtreding van deze financiële verordening worden afgeschreven volgens de destijds vastgestelde afschrijvingstermijnen en methodiek, voor zover de raad niet heeft aangegeven dat deze investeringen in maatschappelijk nut niet vervroegd moeten worden afgeschreven.

Artikel 20

Nummering artikel wijzigt in "20" Redactie technisch aangepast.

Tekst wijzigt: "Deze verordening wordt in de gemeentelijke stukken aangehaald onder de naam "Financiële verordening gemeente Menterwolde 2017"

Benoeming/toelichting van de wijzigingen ten opzichte van de Financiële verordening 2011:"

Redactie technisch aangepast.